

STORTINGET

Representantforslag 48 S

(2017–2018)

fra stortingsrepresentantene Martin Henriksen, Jette F. Christensen,
Torstein Tvedt Solberg og Nina Sandberg

Dokument 8:48 S (2017–2018)

**Representantforslag fra stortingsrepresentantene
Martin Henriksen, Jette F. Christensen, Torstein
Tvedt Solberg og Nina Sandberg om student-
ombud**

Til Stortinget

Bakgrunn

Et studentombud er en uavhengig aktør med juridisk kompetanse som kan gi studentene juridisk rådgivning og bistand, og som kan følge opp saker som angår studenters rettigheter og plikter i studiehverdagen. Det er i dag studentombud ved ti utdanningsinstitusjoner i Norge, og disse gjør en viktig jobb for å sikre at studentenes rettigheter blir ivarettatt.

Utdanningsinstitusjonene som i dag gir tilgang på studentombud til sine studenter, er i hovedsak store offentlige utdanningsinstitusjoner. Den minste institusjonen som i dag tilbyr studentombud, er Norges Handelshøyskole (NHH). Per dags dato tilbyr ingen private institusjoner studentombud for sine studenter, og forslagsstillerne mener at alle studenter i norsk høyere utdanning burde ha tilgang til et studentombud.

Forslagsstillerne viser også til at flertallet i kirke-, utdannings- og forskningskomiteen, under behandlingen av stortingsmeldingen om kvalitet i høyere utdanning våren 2017 (jf. Meld. St. 16 (2016–2017) og Innst. 364 S (2016–2017)), foreslo å innføre studentombud for alle studenter – og at institusjonene skulle tilby dette alene eller i samarbeid med andre.

Om behovet for studentombud

Universitetet i Oslo var først ute med å opprette ombudsstillingen, og etter etableringen har det vært en stabil økning i henvendelser: Fra oppstarten i 2013 frem til første halvår i 2016 har Studentombudet opplevd en prosentvis økning på 150 pst., fra rundt 40 henvendelser i 2013, til rundt 100 henvendelser i første halvår i 2016 (Studentombudet.no, 2016). Dette viser etter forslagsstillerne syn behovet for et slikt uavhengig ombud blant studentene.

Studentombudene opererer i dag som et lavterskeltilbud for studentene innenfor en rekke saker. Dette innebærer alt fra alvorlige saker som trakassering, til mer ordinære saker hvor studenter mener seg urettferdig behandlet, for eksempel tilknyttet sensur av eksamen eller manglende svar eller begrunnelse på sensurering. Studentombudene fungerer i dag også for å veilede studenter til rette instans i en ofte uoversiktlig organisasjon. Studentombudene opererer også med mange kontaktflater som gjør det enklere for studenter å ta kontakt.

Studentene har gjennom universitets- og høyskoleloven rett til å organisere seg gjennom et studentdemokrati, og utdanningsinstitusjonene har veiledningstjenester for studentenes faglige utvikling. Studentdemokratiene har en pådriverrolle for å utvikle studentenes rettigheter, men de har begrenset juridisk kompetanse for å ivareta rettighetene som eksisterer. Studentombudet kan også bistå studentene innenfor de eksisterende instansene i forskjellige saker og tilby en uhildet saksbehandling av henvendelser og spørsmål som ombudet får.

Ombudet oppfyller slik en viktig funksjon hos utdanningsinstitusjonene og vil kunne gi viktig bistand til

studentene gjennom å ha kompetanse på de rettighetene og systemene som preger studiehverdagen. Det er her særlig verdt å trekke frem studentombudenes uavhengighet, samt at det er viktig at ombudene har den kompetansen som det er behov for.

Må kunne tilpasses lokale forhold

På høring i kirke-, utdannings- og forskningskomiteen 15. mars 2017 sa daværende leder i Universitets- og høyskolerådet, Vidar Haanes, at også universitetene og høyskolene er positive, men at institusjonene må kunne avgjøre organiseringen av studentombudene selv:

«Vi deler tanken om et studentombud, men formuleringen i en eventuell lovtekst må være sånn at den også åpner opp for at mindre institusjoner kan gjøre dette i samarbeid, eller kanskje aller helst at det skal sikres at studenter ved alle institusjoner kan få en uavhengig behandling av sin sak ved institusjonen.»

Forslagsstillerne deler holdningen om at institusjonene må avgjøre organiseringen av studentombudene selv, og vil understreke at studentombudene også i dag organiserer seg ulikt, selv om mandatet for de ulike stu-

dentombudene i hovedsak er likt. Det varierte institusjonslandskapet gjør at også ombudspersonene må kunne ha noe ulik organisering, og for eksempel dekke flere campuser med større geografisk spredning. Dette organiserer utdanningsinstitusjonene selv, i flere tilfeller i samarbeid med andre institusjoner.

Forslagsstillerne mener på denne bakgrunn at alle høyere utdanningsinstitusjoner bør pålegges å tilby studentombud, enten på egen hånd eller i samarbeid med andre.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med et forslag til lovendring som pålegger alle høyere utdanningsinstitusjoner å etablere et studentombud, enten alene eller i samarbeid med andre institusjoner.

25. oktober 2017

Martin Henriksen

Jette F. Christensen

Torstein Tvedt Solberg

Nina Sandberg